

שלום רב,

הנדון: מדיניות אגף אוויר באשר להסקה ביתית בשריפת דלקים

1. רקע

א. כללי

- (1) בעונת החורף מקבל המשרד להגנת הסביבה (להלן- המשרד) תלונות רבות עקב מטרדים הנגרמים מהפעלת תנורי הסקה דירתית ובעיקר מהפעלת תנורי הסקה בעץ.
- (2) לאחרונה נערכה עבודה לבחינה ועדכון של מדיניות המשרד בנוגע לצמצום מפגעי זיהום אוויר מהפעלת תנורי הסקה דירתית בכלל והסקה בעץ בפרט. מטרתו של מסמך זה היא להציג את מדיניות המשרד בנושא ולשמש מסמך מנחה לכל הגורמים הנוגעים בדבר לרבות המשרד, רשויות מקומיות, איגודי ערים ועדות תכנון ובנייה.

ב. סקירת רגולציה ישראלית קיימת

קיימים מספר חוקים, תקנים ותקנות שעניינם הסדרת התקנה, יבוא והפעלה של תנורי הסקה דירתיים:

1) תקנים ישראלים:

- א) תקן ישראלי 838, "מתקן של תנור ארוכה להסקה דירתית" – סדרה של ארבעה תקנים שקובעים את מבנה התנור, ניצולת השריפה של התנור, גובה הארוכה של התנור ואת הדלקים בהם ניתן לעשות שימוש בתנור.
 - ב) תקן ישראלי 1368, "תנור הסקה ביתי המוסק בחומר מוצק" – סדרה של שלושה תקנים הקובעים את מבנה התנור, ניצולת השריפה של התנור, וגובה הארוכה של התנור. תקן ישראלי 1368 - חלק שלישי קובע את ערכי פליטה לחומר חלקיקי ואת שיטת הבדיקה. תקן ישראלי 1368 - חלק שלישי הוא תקן רשמי ולכן מחייב בפני עצמו.
 - ג) תקן ישראלי 158, "מתקנים לגזים פחמימניים מעובים (גפ"מ)" – סדרה של ארבעה תקנים הקובעים את כלל הדרישות עבור תנורי הסקה בגז.
- (2) תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התשל"ל 1970, (נספח ב') - קובעות בחלק י"א כי התקנת תנור הסקה מחייבת קבלת היתר מהרשות המקומית. עוד קובעות התקנות כי התנורים יותקנו בהתאם לתקנים הישראליים המתאימים כאמור בסעיף (1) לעיל;
 - (3) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (תנורי הסקה דירתיים), תשל"ד-1974, דורש כי תנורי הסקה השורפים דלק נוזלי המיובאים ונמכרים בארץ יעמדו בת"י 838 (סימוכין 7.1). הצו אינו מתייחס לתנורי הסקה השורפים דלק מוצק או גז;
 - (4) תקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מחצרים), התשכ"ב-1962 - מגדירות מהו עשן שחור המהווה זיהום אוויר חזק ובלתי סביר. יצוין כי תקנות אלו תקפות מכוח חוק אוויר נקי.
 - (5) נוהל להגדרת מפגע ריח, מיום ה- 9.9.2010 - מגדיר מהו מפגע ריח חזק ובלתי סביר ואיך לאפיין.
 - (6) פקודת בריאות העם, 1940- מגדירה כמפגע "כל אה או תנור וכל ארוכה או מחפורת או משפך שאינם מכלים במידה האפשרית את העשן או את האדים הנוצרים ע"י האיכול, או המוציאים עשן בכמות שיש בה כדי להזיק לבריאות, או לסכן את הבריאות; ולצורך פקודה זו, עשן כולל אדים, גאזים, פיח, אפר, אבק וכל חומר או חלקיקים הפורחים באוויר"; על הפקודה ל"ירשות הסניטרית" שהיא הרשות המקומית ישנן סמכויות למניעה והפסקת המפגע.
 - (7) חוקי עזר – קיימים חוקי עזר אשר כוללים התייחסות לנושא של התקנה, הפעלה ואחזקה של תנורי הסקה כמפגע. יצוין כי חוק עזר לדוגמה למועצות מקומיות (תברואה וסילוק מפגעים), התשל"ב-1972, מגדיר כמפגע "תנור, אה, קמין או כבשן, בין שהוא משמש למלאכה ובין לתכלית אחרת, אשר לדעת המפקח אינו מאכל כראוי את חמר הדלק בתוכו

וגורם על ידי כך לפליטת עשן או גזים במידה המזיקה או העלולה להזיק לבריאות, או להוות למטרד לשכנים או לסביבה; " וכן כי: " ראש המועצה או המפקח רשאי, בהודעה בכתב, לדרוש מכל אדם החייב לסלק מפגע לפי הוראות חוק עזר זה, לסלק את המפגע, וכן רשאי הוא לדרוש מאותו אדם לבצע כל עבודות הנחוצות לשם סילוק המפגע ולמניעת הישנותו בהתאם לפרטים, לתנאים ולמועדים הקבועים בהודעה". ישנן רשויות מקומיות אשר אימצו סעיפים אלו ואף החמירו עליהם.

2. הנחיות למניעה טיפול במפגעים הנובעים מתנורי הסקה ביתיים

ההנחיות הבאות יכולות לשמש כבסיס לטיפול במפגעים הנובעים מתנורי הסקה ביתיים. להלן ההנחיות:

א. דלקים- הדלקים המותרים לשימוש בתנורי הסקה:

- 1) דלק גזי – גפ"מ ע"פ ת"י 1134 חלק 1, או גז טבעי.
- 2) דלק נוזלי – קרוסין ע"פ ת"י 100, סולר להסקה ע"פ ת"י 107 חלק 2, סולר לתחבורה ע"פ ת"י 107 חלק 1, ביוסולר ע"פ ת"י 5935, או נוזלי הסקה (להם יוגדר תקן ע"י המשרד), זאת למעט מזוט עליו חל איסור מוחלט בשימוש מכורח תקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר ממבערי מזוט להסקה ביתית וזאת עד שיוגדר אחרת ע"י המשרד).
- 3) דלק מוצק – חומר צמחי נקי, בהרכבו האורגני המקורי, לרבות תוצרי לוואי מחקלאות ויערנות שנרכשו או נכרתו, למעט חומר צמחי או עץ שעבר טיפול בחומרים משמרים או חומרי ציפוי לרבות צבעים, לכות ודבקים או פסולת שמכילה או עלולה להכיל שאריות קרקע, חומרים אורגניים הלוגנים ומתכות כבדות, או פסולת בניין כהגדרתה בחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984.

ב. התקנה- בהתאם לתקנות התכנון והבניה וצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (תנורי הסקה דירתיים) תנורי הסקה יותקנו אך ורק אם הם מתאימים לסעיפים הבאים:

- 1) עומדים בתקנים הישראליים לתנורי הסקה:
 - א) תקן ישראלי 838 על כל חלקיו לתנור הסקה מוזן בנוזל הכולל פרקים הדנים במתקן, ארובה, מכלים וצנרת.
 - ב) תקן ישראלי מס. 1368 על כל חלקיו לתנור הסקה מוזן בחומר מוצק הכולל פרטים המתייחסים לתנור, לארובה, לסוג חומר הבעירה.
 - ג) תקנים ישראליים מס. 158, 1296, 995 המתייחסים להסקה בגפ"ם.
- 2) ארובתם בגובה המתאים ובמיקום הנדרש כפי שמפורט בתקן הישראלי המתאים, להלן פירוט:
 - א) ארובה של תנור המוסק בחומר מוצק תותקן בהתאם לתקן ישראלי 1368 חלק 2, כאשר הברדס (כיסוי הארובה) יעמוד בסעיף 6 בתקן; התקן לא מתייחס לגובה הארובה ביחס לבתים שמסביב, אלא רק ביחס לגג או המעקה של אותו בית עליו נמצאת הארובה: 1 מטר מעל נקודת המפגש של הארובה עם הגג ו- 0.6 מ' גובה מעל רום הגג או המעקה כאשר המרחק בין הארובה אליהם קטן מ- 3 מ'.
 - ב) ארובה של תנור הסקה המוסק בחומר נוזלי תותקן בהתאם לתקן ישראלי 838 חלק 3, כאשר הברדס (כיסוי הארובה) יעמוד בסעיף 6 בתקן; התקן קובע כי גובה ארובה של תנור להסקה דירתיית יהיה 2 מ' לפחות מעל גובה בנינים סמוכים ברדיוס של 15 מ' סביב הארובה.
 - ג) ארובה של תנור הסקה המוסק בגז תתאים לתקן הישראלי המתאים בהתאם לסוג התנור.

- ג. הפעלה ותחזוקה - יש לפעול לכך שתנורי ההסקה יתוחזקו ויופעלו בהתאם להוראות היצרן, ובדגש על הסעיפים בהמשך:
- 1) יש לוודא שארובתו של תנור ההסקה הינה תקינה ותקנית ושלא שקיימת בה הפרעה לזרימת האוויר, לרבות ברדס שצידי רחבים מקוטר הארובה בצורה המקטינה את שטח החתך של הארובה;
 - 2) בתנורים המוסקים בעץ יש לפעול בכדי להבטיח כי לא יעשה שימוש בעץ לח או שמכיל שאריות קרקע או זיהום אחר; עוד יש לפעול בכדי להבטיח כי הדלק המוצק יאוחסן במקום מוצל ויבש ולא יונח ישירות על גבי קרקע.
- ד. היה והוכח שהפעלת תנור הסקה מהווה מפגע ריח חזק ובלתי סביר בהתאם ל – "נוהל להגדרת מפגעי ריח" או מפגע עשן שחור חזק ובלתי סביר בהתאם ל – "תקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מחצרים), התשכ"ב-1962", יש לפעול בכדי להפסיק את פעילות תנור ההסקה עד אשר מעבדה מוסמכת תאשר את תקינותו, ואת תקינות ארובתו בהתאם לתקן הישראלי, או לחילופין עד שתנור ההסקה יומר לתנור המופעל בגז או בחשמל בהתאם לסמכות הקיימת לרשות סניטרית בהתאם ל – "פקודת בריאות העם, 1940".
- ה. במידה ומוצו כלל הפעילות לעיל והוכח כי הפעלת תנור ההסקה גורמת לזיהום אוויר חזק או בלתי סביר או מפגע ריח חזק ובלתי סביר, ניתן להפעיל את סמכויות האכיפה של המשרד מכוח חוק אוויר נקי או החוק למניעת מפגעים בהתאם, לרבות הגשת צווים מנהליים ומתן קנסות לפי הקבוע בחוק.

3. סיכום ההנחיות

- א. הן מבחינה סביבתית והן מבחינה כלכלית שימוש בגז לצורך הסקה דירתית הינו עדיף על הסקה באמצעות שריפת כל דלק אחר. אי לכך מומלץ כי רשויות מקומיות בהן קיים שימוש נרחב בשריפת דלקים יעודדו שימוש בגז לצורך הסקה. בדומה ליוזמה שנקטה כבר ע"י עיריית ירושלים ששילבה את הנושא בחוק עזר עירוני (מצ"ב הסעיפים העיקריים בנספח א').
- ב. בעת שימוש בעצים לצורך הסקה מומלץ לקבוע חוקי עזר בנושא, יש לצמצם במידה האפשר את המטרד שעלול להיגרם, ע"י בחינה של העץ שבו נעשה שימוש בהתאם לקריטריונים המובאים לעיל, ושימת דגש על תקינות תנורי ההסקה והארובות והתאמתם לתקנים הישראלים המתאימים.
- ישנן רשויות מקומיות מאשר אימצו את חוק העזר לדומא המוזכר לעיל. על פי חוק העזר לדוגמא כל שימוש בתנורי הסקה באופן העלול לגרום לפגיעה בבריאות או למטרד יחשב כ"מפגע", לרבות שימוש בדלק מוצק רטוב או מזוהם, במקרים אלו רשאית הרשות המקומית להפעיל את סמכויותיה לפי חוק העזר לפעול לסילוק המפגע או צמצומו.
- ג. תקנות התכנון והבניה, פקודת בריאות העם וחוקי העזר המתאימים נותנים בידי הרשויות המקומיות את הסמכות בכדי:
- 1) לפקח על התקנת תנור ההסקה;
 - 2) לדרוש עמידת תנורי ההסקה וארובותיהם בתקנים המתאימים;
 - 3) לפעול להפסקת פעילותם של תנורי הסקה הגורמים למפגע;

נספח א' – סעיפים רלוונטיים מחוק עזר לירושלים (מניעת מפגעים - זיהום אוויר), התשס"ז – 2007.

"מערכת אנרגיה" - מערכת המשמשת להפקת אנרגיית חום, אנרגיה חשמלית או אנרגיה מכנית, ואשר ההספק התרמי המרבי שלה עולה על 100 קילוואט לשעה, ולרבות תנור, דוד קיטור, גנרטור, משאבה וכיוצא באלה;

פרק ב': מניעת מפגעי איכות אוויר ממקורות אנרגיה

2. לא יגרום אדם ולא ירשה לאחר הפועל מטעמו לגרום להפעלת מערכת אנרגיה, לרשות

הרבים או לרשותם של אחרים, אלא אם כן היא מופעלת בגפ"מ או בחשמל בלבד.

3. ראש העירייה רשאי, לאחר שקיבל חוות דעת ממנהל המחלקה על הפרת חוק העזר, לדרוש

מכל אדם, בהוראה בכתב, לנקוט כל צעד הדרוש למניעת כל הפרה של חוק עזר זה, לרבות

הסרת מערכת אנרגיה המופעלת במזוט או בסולר ולהפסקת השימוש בה.

4. (א) מפקח רשאי להיכנס בכל עת סבירה לכל מקרקעין כדי לפקח על ביצוע הוראות

חוק עזר זה, ובכלל זה ליטול חומר לבדיקה או לערוך במקום כל בדיקה נחוצה.

(ב) לא יפריע אדם לראש העירייה, למפקח ולכל אדם המסייע בידם לבצע סמכויותיהם

לפי חוק עזר זה.

5. תעודה החתומה בידי מפקח, המעידה שהחומר שמשמשים בו במערכת אנרגיה הוא

סולר או מזוט, תהווה ראיה לכאורה שהחומר הוא סולר או מזוט.

6. (א) על אף האמור בחוק עזר זה, יהיה ראש העירייה רשאי, לאחר התייעצות עם מומחים

שקבע לכך, לתת היתר להפעלת מערכת אנרגיה בסולר בכנין אם לדעתו נתקיימו כל אלה:

(1) מהנדס בטיחות מטעם חברת גז אישר בכתב כי אין אפשרות להנחת צובר גז

סמוך לבנין לצורך הפעלת מערכת האנרגיה שבו;

(2) על פי תחשיב מהנדס חשמל או מהנדס מכונות, עלות השימוש בחשמל

במערכת האנרגיה תייקר את עלויות השימוש בה ב-100% ומעלה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי ראש העירייה לתת היתר להפעלת מערכת

אנרגיה בסולר לשם הפעלת גנרטור לשעת חירום בלבד.

(ג) ניתן היתר לשימוש בסולר לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), יחול ההיתר אך ורק על

שימוש בסולר לתחבורה המתאים לתקן ישראלי 107 חלק 1.

נספח ב' – סעיפים רלוונטיים מתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל 1970

חלק י"א: מיתקן הסקה בדירה

<p>11.00 בחלק זה – "ארובה" – התקן המיועד להרחקת גזי פליטה של תנור מבנין, לרבות תותב מגן או שרוול מגן וברדס; "דירה" – חדר או תא או מערכת חררים או תאים שנועדו לשמש יחידה למגורים או למטרה אחרת; "מיתקן הסקה בדירה" – תנור הסקה המוסק בגפ"מ או תנור הסקה מוזן בדלק נוזלי או תנור הסקה המוסק בחומר מוצק ובלבד שאינו מיתקן מיטלטל, לרבות ארובה לסילוק גזי השריפה, מכלי דלק וצנרת; "רחוב" – שטח המיועד לרחוב בתכנית לפי פרק ג' לחוק; "תנור הסקה המוסק בגפ"מ" – התקן להסקה המוזן בגז פחמימני מעובה (להלן – גפ"מ), לרבות מיתקן המחמם מים באמצעות גפ"מ; "תנור הסקה המוסק בדלק נוזלי" – התקן להסקה המצויד במבער אידוי, מוזן בקירוסין, בסולר או בדלק נוזלי אחר; "תנור הסקה המוסק בחומר מוצק" – התקן להסקה עשוי מתכת, מוזן בעץ, פחם או שילוב של שניהם.</p>	<p>הגדרות [תיקון התשס"ג (מס' 3)]</p>
<p>11.01 (א) לא יותקן מיתקן הסקה בדירה אלא על פי היתר. (ב) התקנת תנור הסקה המוסק בדלק נוזלי בדירה תיעשה לפי תקנים ישראליים, ת"י 838 חלק 2: מיתקן של תנור ארובה להסקה דירתית: תנור הסקה, ת"י 838, חלק 3: מיתקן של תנור ארובה להסקה דירתית: ארובה, ת"י 838 חלק 4 – מיתקן של תנור ארובה להסקה דירתית: מכלים, צנרת. (ג) התקנת תנור הסקה המוסק בגפ"מ בדירה תיעשה לפי תקנים ישראליים, ת"י 995: תנורי חימום דירתיים המוסקים בגז פחמימני מעובה, ת"י 158: מיתקנים לגזים פחמימניים מעובים המסופקים בתוך מכלים מיטלטלים (להלן – ת"י 158), ת"י 1296: מחממי מים לשימוש ביתי המוסקים בגז פחמימני מעובה. (ד) התקנת תנור הסקה המוסק בחומר מוצק בדירה תיעשה לפי תקנים ישראליים, ת"י 1368 חלק 1: תנור הסקה ביתי המוסק בחומר מוצק: תנור, ת"י 1368 חלק 2: תנור הסקה ביתי המוסק בחומר מוצק: ארובה.</p>	<p>התקנת מיתקן הסקה בדירה [תיקון התשס"ג (מס' 3)]</p>
<p>11.02 לא תוצא ארובה של מיתקן הסקה בדירה דרך קיר חיצון של הדירה הפונה אל הרוב.</p>	<p>איסור מיקום ארובה לצד רחוב [תיקון התשס"ג (מס' 3)]</p>
<p>11.03 התקנת מיתקן הסקה בדירה תיבדק בידי מעבדה מאושרת, אשר תודיע לועדה המקומית אם מיתקן ההסקה בדירה הותקן בהתאם לתקן אם לאו ותמסור את המלצותיה בדבר הפעולות שיש לנקוט כדי להתאימה לתקן.</p>	<p>בדיקת מעבדה מאושרת [תיקון התשס"ג (מס' 3)]</p>

נספח ג' – סעיפים רלוונטיים מפקודת בריאות העם, 1940.

חלק ו': הוראות בדבר מפגעים

(תיקון התשנ"א)

53. לצורך חלק זה של פקודה זאת רואים את הדברים דלקמן כמפגעים:
(א) כל מקום או חלק הימנו שמבנהו או מצבו או אופן שימושו מזיקים לבריאות או מסכנים את הבריאות;

פירוש
[תיקונים:
התש"ם, התשנ"א,
התשנ"ג (נס' 2),
התשס"ח (נס' 2)]

(יא) כל אח או תנור וכל ארובה או מחפורת או משפך שאינם מכלים במידה האפשרית את העשן או את האדים הנוצרים ע"י האיכול, או המוציאים עשן בכמות שיש בה כדי להזיק לבריאות, או לסכן את הבריאות; ולצורך פקודה זו, עשן כולל אדים, גזאים, פית, אפר, אבק וכל חומר או חלקיקים הפורחים באויר;

(יד) רעש וריח חזקים או בלתי סבירים כמשמעותם לפי חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961.

(טז) זיהום האוויר כהגדרתו בחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008.

54. (1) משקיבלה הרשות הסניטרית המקומית כל ידיעה בענין קיום מפגע, הרי אם הוברר לה שקיים מפגע כזה או לפי תלונתו של ממונה על איכות הסביבה או מפקח, עליה למסור מודעה לאדם שע"י מעשהו, מחדלו או הרשאתו נוצר או נמשך המפגע, ואם אי אפשר למצוא את האדם הזה, תימסר המודעה למחזיק או לבעל המקום שבו נוצר המפגע ובה תדרוש ממנו לסלק את המפגע בתוך המועד המפורט בהודעה, ולהוציא לפועל אותן עבודות ולעשות אותם דברים שיהא צורך בהם לשם כך, ואם תמצא הרשות הסניטרית המקומית לרצוי, תפרט כל עבודה שיש להוציאה לפועל.

הודעה הדרושה
סילוק מפגע
(תיקון התשנ"א)

(2) כן רשאית הרשות הסניטרית המקומית, באותה הודעה או בהודעה אחרת שתימסר לאותו מחזיק, בעל או אדם, לדרוש ממנו לעשות כל הדרוש לשם מניעת הישנותו של המפגע, ואם תמצא לרצוי, תפרט כל עבודות שיש לעשותן לצורך זה, ואם סבורה הרשות הסניטרית המקומית כי המפגע עלול להישנות באותו המקום, יכולה היא למסור אותה הודעה גם אם סולק המפגע באותו זמן.

(3) (א) אם נוצר המפגע מחמת כל מגרעת או ליקוי מבחינת המבנה או כשהמקום אינו תפוס, יש למסור את ההודעה לבעל המקום;

(ב) אם אי-אפשר למצוא את האדם שגרם למפגע וברור שהמפגע אינו נוצר או אינו נמשך ע"י מעשהו, מחדלו או הרשאתו של המחזיק או של בעל המקום, תסלק הרשות

הסניטרית המקומית את המפגע בעצמה ותעשה את כל הדרוש למנוע את הישנותו, ורשאית היא לגבות את ההוצאות מאת האדם שע"י מעשהו, מחדלו או הרשאתו נוצר או נמשך המפגע, לכשנמצא אותו אדם.

(4) מקום שנמסרה הודעה לאדם עפ"י סעיף זה, ואם -

(א) נוצר המפגע ע"י מעשה זדון או מחדל בזדון של אותו אדם, ואם

(ב) לא מילא אותו אדם אחרי כל דרישה מדרישות ההודעה בתוך הזמן שפורט באותה הודעה,

יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על עשר לירות על כל עבירה ועבירה, בין שניתן לאותו אדם צו בענין מפגע כפי שנקבע בסעיף 55 מפקודה זו ובין שלא ניתן לו צו כזה.

55. (1) אם -

(א) האדם שנמסרה לו הודעה לסילוק מפגע כאמור לעיל לא מילא אחרי כל דרישה מדרישות ההודעה בתוך הזמן המפורט בהודעה; או

(ב) סבורים הרשות הסניטרית המקומית או ממונה על איכות הסביבה כי המפגע, אעפ"י שסולק מאז מסירת ההודעה, עלול להישנות באותו מקום;

רשאים הרשות הסניטרית המקומית או הממונה על איכות הסביבה לפנות למנהל, והלה, אם הוברר לו כדי הנחת דעתו שלא מלאו אחרי ההודעה או שהמפגע, אעפ"י שסולק, עלול להישנות באותו מקום, רשאי לתת לאותו אדם צו הנקרא בפקודה זו צו בענין מפגע.

(2) צו בענין מפגע יכול להיות צו לסילוק מפגע או צו איסור או צו סגירה או צירוף של צווים כאלה.

(3) צו לסילוק מפגע יכול לדרוש מאדם למלא אחרי דרישות ההודעה, כולן או מקצתן, או לסלק את המפגע באופן אחר בתוך זמן שיפורט בצו.

(4) צו איסור יכול לאסור את הישנותו של מפגע.

(5) צו לסילוק מפגע או צו איסור צריכים, אם האדם שלו ניתן הצו דורש זאת או אם המנהל ימצא לרצוי, לפרט את העבודות שאותו אדם צריך לעשותן לשם סילוק המפגע או לשם מניעת הישנותו.

(6) צו סגירה יכול לאסור את השימוש בבית לצרכי דירת אדם.

הפרוצדורה
כשלא מלאו אחרי
הודעה: צווים
בענין מפגע
(תיקונים)
התסנ"א, התסנ"ז

(7) אין נותנים צו סגירה אלא אם הוכח כדי הנחת דעתו של המנהל כי מסיבת מפגע אין בית ראוי לדירת אדם, ואם ניתנו הוכחות כאלה יתן הממונה על המחוז צו סגירה.

(8) אם נוכח המנהל כי הבית נעשה ראוי לדירת אדם, רשאי הוא להכריז שנוכח בכך ולהביא את תוקף צו הסגירה לידי גמר.

(9) (בוטל).

(10) (בוטל).

55. על מסירת צו לפי פרק זה יחולו הוראות סעיף 237 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982 (להלן - חוק סדר הדין הפלילי), בדבר המצאת מסמכים, בשינויים המחויבים.

מסירת צו
(תיקת התס"ח)

55. (א) הרואה עצמו נפגע על ידי צו שהוצא לפי הוראות סעיף 55, רשאי להגיש לבית המשפט המוסמך לדון בעבירה נושא הצו, בקשה לביטולו.

(ב) הגשת בקשה לביטול צו לפי הוראות סעיף קטן (א), אינה מתלה את תוקפו של הצו, כל עוד לא החליט בית המשפט אחרת; החליט בית המשפט להתלות את תוקפו של הצו במעמד צד אחד, תידון הבקשה במעמד הצדדים בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מתום שבעה ימים מיום ההחלטה.

(ג) בית המשפט רשאי לבטל את הצו, לאשרו או לשנותו.

בקשה לביטול
צו על ידי בית
המשפט
(תיקת התס"ח
(מס' 4))

56. (1) אם ניתן צו סגירה ביחס לכל בית חייבת הרשות הסניטרית המקומית למסור הודעה על הצו לבעל הבית וגם לכל דייר של הבית. על כל בעל בית ודייר שנמסרה להם הודעה כזאת למלא אחרי הצו בתוך התקופה שפורטה בהודעה, ובלבד שתהא לא פחות מארבעה עשר יום לאחר מסירת ההודעה, ועל כל דייר כזה, הוא ומשפחתו, לחדול לגור בבית; אם לא ימלא אחרי הצו, יאשם אותו דייר בעבירה ויהא צפוי

צווי סגירה והריסה
(תיקת התס"ח)

לקנס שלא יעלה על לירה אחת לכל יום במשך ימי אי-ציותו לצו, ולפי בקשתה של הרשות הסניטרית המקומית יתן המנהל צו להוציאו מן הבית, וצו זה יוצא לפועל ע"י כל שוטר או שוטרים:

בתנאי כי בעל הבית יתן לכל דייר שאיננו שכירותו לא נגמר כחוק, סכום הוגן להוצאות העברתו כפי שיוערך ע"י המנהל ויהא ניתן לגביה בפני בית-משפט שלום.

(2) מקום שניתן צו סגירה ביחס לכל בית ואותו צו לא בוטל ע"י צו אחר, הרי אם סבורה הרשות הסניטרית המקומית כי הבית לא נעשה ראוי לדירת אדם וכי לא נקטו בכל השקידה הראויה באמצעים הדרושים כדי לעשות את הבית ראוי לדירת אדם, אם כי אי-אפשר לעשות את הבית ראוי לדירה וכי קיומו של הבית או כל חלק הימנו מסוכן או מזיק לבריאות הציבור או לבריאות הדיירים של הבתים הסמוכים, רשאית היא להגיש תלונה למנהל, והלה, לאחר שמיעת התלונה, רשאי לתת צו לבעל הבית להרוס את הבית או חלק הימנו בתוך זמן שיפורט באותו צו, שייקרא להלן צו הריסה. צו ההריסה יכול לכלול גם הוראה להשמיד את חמרי הבנין או כל חלק מאותם חמרים.

(3) מקום שניתן צו ההריסה, ולא הוגש ערעור נגדו בתוך הזמן שנקבע, או, אם הוגש ערעור כזה והערעור נדחה, חייב בעל הבית להרוס ולסלק את הבית או אותו חלק הימנו שדרוש להרוסו בתוך הזמן הנזכר בצו, ואם הצו מורה כך חייב הוא להשמיד את החמרים במידה שהצו מורה, ואם לא עשה כך בעל הבית, תהרוס הרשות הסניטרית המקומית את הבית או אותו חלק הימנו, ואם יש צורך בכך תשמיד את החמרים, והיא רשאית לגבות את הוצאות העבודה מאת בעל הבית.

(4) כל אדם הנפגע ע"י צו הריסה שניתן לו רשאי לערער בפני השר לאיכות הסביבה בתוך חודש ימים מיום שבו נמסר לו אותו צו.

(5) על בעליו של כל בית שביחס אליו ניתן צו סגירה או הריסה, להחזיר לכל דייר של אותו בית כל דמי-שכירות שקיבל מאותו דייר בעד כל תקופה או חלק מכל תקופה שבה לא יכול היה הדייר לישב באותו בית מחמת צו זה.

